

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četr leta 1 K. Za druge države stane K 5/60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petletno vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župni cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Škofovi zavodi.

Če se je po listih očitalo škofu Jegliču, da so njegovi zavodi popolnoma nepotrebni, je odgovarjal škof vedno v «Slovencu», da hoče skrbeti za izobrazbo revnih slojev. Naš kmet da vedno bolj peša in da mu v dolednem času ne bo mogoče na lastne stroške pošiljati svojih otrok v srednje šole. Ob tej nepriliki se bo pokazala dobrohotnost ljubljanskega škofa za naše ljudstvo, ker se bodo v šentvidskem zavodu izobraževali revni dijaki brezplačno. Mi teh obljub nismo nikdar upoštevali, ker smo bili prepričani, da v tem oziru škof obeta nekaj, kar sploh spolniti ne more, ker zato nima denarnih sredstev. In kako prav smo imeli. Dokazal je škof sam v članku, ki ga je priobčil v «Slovencu» in v katerem pravi, da se bo v jeseni letošnjega leta odprl prvi razred v škofovih zavodih. Tu navaja pisec, da bodo imeli plačevati dijaki izven Kranjske za hrano in stanovanje po 500 K na leto, Kranjci po 400 kroy. Če prideamo še 100 kron za obleko, knjige in male izdatke, vidimo takoj, da bo vzgoja šolskih otrok v šentvidskih zavodih mnogo dražja, nego na katerem drugem javnem zavodu. Pomisliti je tudi treba, da tu odpadejo vse študentske, ki se oddajajo na drugih srednjih šolah.

In v prav elegičnem tonu ponavlja škof, da mu bo mogoče le prav malo dijakov sprejeti brezplačno v zavode. To je čisto naravno in pri žalostnih škofovih financah drugače tudi ni mogoče.

PODLISTEK.

V bajni noči.

Zaplapolali in zažareli so kresovi po bližnjih in daljnih gorah. Tupatam je počil strel in švignila je svetla raketa v zrak.

Kresni večer.

Povsod gore kresovi, po gorah in dolinah; čuje se veselo, dobrovoljno petje, spojeno z vriščem veselih ljudi, ki se radujejo z naravo, ker je tako prijetna, tako lepa . . .

Po gorah žare kresovi in iskre švigajo kvišku, da se bleste v zraku; bleste se in vetrovi jih nosijo visoko v zrak, nato pa počasi ugašajo . . .

Zunaj mesta je gorel velikanski kres. Visoko plapolajoči ogenj je razsvetljeval vso okolico; veselo je prasketal in iskre so švigale kvišku in so padale naokoli.

Odkar je objavil škof ta članek, opazujemo posebno po Gorenjskem, da tekajo duhovniki kakor misijonarji okoli zamorčkov, okoli starišev, ki imajo za srednje šole godne otroke. Danes hočemo te konstatirati, da so ti agitatorji v dvojnem oziru zelo neodkritosrčni.

Prvič v tem oziru, da obetajo ljudem, da se bodo njihovi otroci sprejemali brezplačno v zavode. Ti dušni pastirji vedo dobro, da s takimi obljubami delajo le zgago. Škof sploh ni v stanu sprejemati dijake brezplačno v svoje zavode, ker nima denarja in to tudi sam priznava.

Drugič — in to bi posebno poudarjali — pa ti dušni pastirji pri tej agitaciji nekaj zamolče. To je zelo važno in v tej točki tudi škof ni odkritosrčen. Anton Bonaventura sicer prizna, da ima dosedaj le enega izprašanega kandidata, ne pove pa, kake posledice ima ta okolsčina. In to je, da zavod nima pravice javnosti in te v dolednem času tudi dobiti ne more, ker bise moralo v to svrhu izkazati potrebno število usposobljenih učnih moči in tudi **nekaj učnih uspehov.**

Mi občudujemo heroizem tistih mladih ljudi, ki bodo vezali svojo življensko usodo s škofovimi zavodi, ali to je njihova stvar, ki nas ne briga. Ne zdi se nam pa prav, da zamolči škof sam in tudi njegovi agitatorji, da vabi mlade ljudi na privatni zavod, kjer se ne morejo vršiti nikaki izpiti, ne dati nikaka veljavna izpričevala. Mi ne maramo biti preroki, ali pred očmi nam

Vse je prihitelo ven iz mesta, vse je hotelo preživeti lep, skrivnosten večer zunaj, na prostem.

Okoli ognja se je zbrala mladež in nastal je velikanski vrišč in vik, vmes pa je igrala godba.

In v tej lepi bajni noči je leglo na mojo dušo nekaj sladkega, nekaj razkošnega in nehote me je izpreletela neka ugodna prelest . . . v mojo dušo so stopili spomini . . .

Lepa je bila in mlada — skoro otročja. In kadar me je pogledala s tistimi njenimi velikimi očmi, me je izpreletelo po celem telesu kakor vročina in mraz, vse obenem.

Tisti večer so goreli kresovi — ah, kako lepo so žareli in plamen se je spenjal visoko kvišku in trepetal.

Z Zofi pa sva sedela v vrtu in sva gledala te žareče plamene. Prijetno je dehtelo bližnje kostanjevo zelenje in lahna, mehka,

je ena eventualnost, ki lahko nastane iz tega razmerja in na to hočemo danes opozoriti, ko se ni prepozno. Če je že življenje nas vseh kakor kaplja na veji, velja to posebno o škofovanju Antona Bonaventure. Njegov denarni položaj, njegovo socialno stališče, njegovo razmerje z vladajočimi krogi, njegov ugled ni po tem, da bi njegov največji častilec mogel trditi, da bo, recimo še dve leti, birmoval po kranjski deželi. In če se mu kaj primeri, kaj pa potem? Popolnoma gotovo bo prvi korak njegovega naslednika, da zapre šentvidske zavode že zaradi tega, ker jih vzdrževati ne bo mogel. Dohodki gornjegrajske domene so se vsled neugodne pogodbe z laskim židom zelo skrčili. Posestvo samo je zadolženo. Škof se je moral visoko zavarovati za življenje, ker se mu drugače ni dovolila vknjižba posojila. Vsled tega mora plačevati ogromno zavarovalnino in obresti. «Prostovoljni» davek, ki ga je naložil našemu ljudstvu, ima neznatne uspehe. Lov na testamente je tako diskreditiran, da trdi dr. Žitnik v državnem zboru, da ne sprejema niti denarja v shrambo. In v tem položaju naj nosi škof breme vzdrževanja cele srednje šole, skrbi za šolanje učnega osebja, naj isto plačuje, četudi se tako berasko, naj vzdržuje poslopje, skrbi za biblijoteke, muzeje in učila.

Kaka usoda torej čaka tiste nesrečneže, katere bodo nagnali duhovniki v te zavode? Prav lahko je mogoče, da bo vegetiral zavod eno ali dve leti brez pravice javnosti. In če pride katastrofa, ki ni ravno daleč, bodo ti mladi ljudje vrženi na cesto. Potem bodo

komaj čutna sapa je vlekla od juga sem. V bližini je gorel velik kres. Velik je bil in mogočno je vzplamteval, a počasi ugašal. Podobno je bil veliki ljubezni, ki naglo vzplamti, a polagoma pojema . . .

Gledala sva in se radovala te lepe noči in rdeči blek bližnjega kresa je barval njeno lepo lice.

Časih se je ozrla vame, a ta pogled ni bil kresov plamen; ne, ne, to je bil nekov skrivnosten žar, ki človeka presune do mozga . . . In nehote sem jo stisnil k sebi z vsem njenim trepetajočim telesom; njeno levico sem držal v svoji, a z desnico sem jo objemal okrog pasu . . .

Gosta tema je vladala po vrtu, le brezštevilo svetlih kresnic se je lesketalo med grmovjem. Pri kresu, katerega je bilo le še kup žrjavice, pa je bilo še vedno slišati veselo fantovsko petje in vrišč.

prestopali na državne gimnazije, ali tam bodo morali delati izpite. Od njih se bo zahtevalo tisto, kar se zahteva od dijakov javnih srednjih sol. Javne srednje šole pa imajo docela drugo podlago, drugi učni načrt, nego škofovi zavodi, kjer je glavno načelo, gojiti v prvi vrsti versko, katoliško naziranje. Kakšna bo usoda teh zapeljanih ljudi!

Zaradi tega kličemo danes škofovim agitatorjem na ves glas: če lovite dijake za škofove zavode, povejte tudi starišem, da to ni javna šola, ampak privaten zavod, da dijaki v teh zavodih ne bodo mogli delati šolskih izpitov, ne dobiti veljavnih izprijčeval.

Danes kolnejo po deželi ljubljanskega škofa najbolj tisti ljudje, katerim je ugrabil kako dedščino. Bojimo se, da ga bodo čez par let kleli tudi tisti stariši, ki so zaupali njegovim zavodom svoje otroke. In da bi ne bili sokrivi tega greha, če bi starišev ne opozorili na to nevarnost, zato smo napisali te vrstice.

Govor poslanca dr. Andreja Ferjančiča

v državni zbornici dne 16. m. m.

Visoka zbornica! Ne morem si kaj, da bi se, dasi samo na kratko, ne dotaknil pri razpravi o tej predlogi vprašanja o lokalnih železnicah v svoji ožji domovini, Kranjski.

Vsled velikih izdatkov pri novih alpskih železnicah, ki so se porazdelile po kronovinah, dobimo mi Kranjci, ako se oglasimo prilično pri vladi v prilog kakšnemu železniškemu projektu, šestokrat pojasnilo: Glejte, za Kranjsko za sedaj ne moremo ničesar več dati, ker je takorekoč izčrpan ves kredit vsled ogromnih izdatkov za alpske železnice.

Priznavam, da odpadejo vsled te razdelitve velike vsote na Kranjsko. Vsote so res velike, toda koristi, ki jih bo imela dežela Kranjska od tega, so zelo neznatne. Uvaževati je samo treba, kako nastanejo te velike vsote.

Karavanski in bohinjski predor, torej najdražja objekta, se nahajata na Kranjski zemlji in tudi ostala proga na Kranjskem — železnica se dotakne Kranjske, samo na periferiji

Tedaj pa je v bližini nekaj zaropotalo. Čulo se je, kakor bi bil nekdo padel na tla, a takoj nato je bilo zopet vse tiho.

Preplašena je privzdignila Zofi glavo ter vprašajoč zrla v me, in še bolj se je stisnila k meni.

«Ali te je strah, Zofi?»

«Strah me je . . . tako tiho je tukaj . . . Pojdiva, pozno je že!»

Privil sem jo k sebi in predno je ona mogla misliti na to, da bi se ubranila, pritisknil sem ji gorak poljub na rožni ustnici.

Vztrepetala je. Prsi so ji močno dvigale, oči so se ji zaiskrile in solza, kakor jutranja rosa, se zasveti na njenih dolgih trepalkah — in poljuboval sem njene, poljuba željne ustne . . .

Kresovi so že pojemali; tuptam je začelo še nekoliko žrjavice, ki je bila videti kakor mala lučica v daljavi, ki zmirom boljbolj pojema . . .

Mlada je bila in lepa in dobro sem vedel, da biva v njej čista duša, kot kristal in da bi je ne mogel omadeževati najrahljši dih hudobnega sveta — vedel sem to in zato

— teče po dolinah, sicer od narave bogato obdarovanih, a zelo nerodovitnih in neplodnih.

Mi Kranjci se tudi nismo nikoli posebno navduševali za to železnico. Že interesi našega stolnega mesta, kateremu ta železnica naravnost škoduje, zavira to, kar je povsem jasno. Ves promet namreč, ki se je dosedaj vršil na južni železnici in na progi Trbiž-Ljubljana, preide večinoma na to novo progo.

Naše deželno stolno mesto trpi vsled tega brez dvoma občutno škodo. Toda tudi s splošno kranjskega stališča se nismo nikdar ogrevali za to železnico.

Mi smo se zavzemali za železnico Škofja Loka-Divača in samo slučaj je hotel, da se ta proga ni zgradila. Ako bi bile namreč eno ali dve leti prej dogotovljene železniške zgradbe v Galiciji, bila bi se brez dvoma gradila proga Škofja Loka-Divača in ne bohinjska železnica s svojimi kolosalnimi izdatki in ogromnimi prekoračenji. Mi smo se torej zavzemali za progo Škofja Loka-Divača in ne za železnice, ki se sedaj grade.

Končno pa smo se le sprijaznili s to progo, ker se je nam grozilo z drugo železnico — namreč predilsko, ki bi še bolj škodovala našim kranjskim interesom.

Kakšne pa so naše železnice? Ne glede na južno železnico in na državno progo Trbiž-Ljubljana imamo večinoma samo kratke zagatne železnice, ki so končane baš tam, kjer je nadaljevanje najpotrebnejše: vzemimo na primer progo Ljubljana-Kamnik. Neumljivo je, da se ne zgradi železniška zveza med Kamnikom in progo Celje-Velenje. Treba bi bilo zgraditi samo progo med Kamnikom in velenjsko železnico in bila bi gotova domalega tretja zveza s Trstom, o čemer še hočem spregovoriti. S Celtvega doli se je tekem let zgradila zveza, ki bi bila zaključena z zgradbo proge Polzela-Retica-Kamnik.

Akobi se ta železnica zgradila dalje preko Vrhnike v Hotedršico in od tukaj po trasi, ki je bila določena za progo Škofja Loka-Divača, bi bila s tem gotova tretja popolnoma samostojna železniška zveza s Trstom; v tem slučaju bi se morala samo še dograditi par kilometrov dolga proga Ljubljana-Brezovica, torej proga s samo eno postajo. Ta tretja docela samostojna železniška zveza s Trstom bi tekla na sredi med južno železnico in med

sem ji govoril o bodočnosti, o visoki ljubezni . . . Govoril sem ji pač, a še sam nisem vedel kaj govorim, ker sem bil še mlad in neizkušen.

In ona mi je verjela.

Zatrjeval sem ji ljubezen, kakor zatrjuje marsikdo v hipni razburjenosti svoji ljubici, čez par dni pa se ji umakne na potu. Kakor pripnemo z vidnim veseljem svežo cvetko na prsi, ravno tako jo vzremo proč ko ovene in veter raznese njene liste na vse strani . . .

Zofi, hvala ti za sladke vetere. Samo enkrat v življenju sem bil srečen, ko angelj v nebesih in to je bilo tistega večera, tihega in skrivnostnega, ki je nastajal počasi in lahno, ko naju je objemal polagoma in vedno boljbolj tihi mrak . . . Po gorah pa so goreli kresovi, in v temno noč so se usipali žarki . . .

Zofi, bodi srečna in ljubi svoje življenje — jaz ga ne ljubim. Glej, danes je kresni večer in vse se ga veseli, v moji duši pa je žalost — —

ново alpsko progo in bi vezala z morjem jugozapadni del Češke, Zgornje Avstrijsko in gornje Štajersko.

Ne samo iz teh vzrokov, marveč tudi iz državno-financiarnih ozirov bi morala vlada to predlogo čim najbolj pospeševati in moje prepričanje je, da sploh ne bo treba več dolgo čakati na dotični načrt.

Vsled tega, da se ne zgradi zveza med Kamnikom in velenjsko železnico, se ne more primerno razviti železnica iz Celtvega in ne more tudi dobiti primerne obrate. Vsled tega so posamni deli te proge pasivni.

Opozoril bi tu samo na progo Celtveg-Velenje, ki je vedno pasivna; leta 1900. je bila pasivna za 136.000 K, naslednjega leta pa za 82.000 K. Od leta 1902. naprej se ne vodijo več posebne računi za to železnico, marveč skupno s progo Celtveg-Volsperg. Razume se, da so pasivni deli te proge veliko bolj me za železnico Celtveg-Volsperk, ki dobro uspeva; posledica tega je, da znaša obratni uspeh vse železnice samo 1-87 odstotkov.

Naglašam, da uživa proga Spodnji Dravograd-Velenje državno garancijo, da mora torej država vsako leto prispevati znatne vsote samo radi tega, ker proga ni dograjena in ker se ni poskrbelo za to, da bi se rentirala.

Ako bi se še dogradili ostali deli železnice Zeltveg-Trst, bi se morala pristevati k program, ki dajejo največ dobička.

Ta železnica bi pa nudila še drugih koristi.

Potrebno je — obžalujem, da ni navzoč gospod poljedelski minister, ki je kot predstojnik državnega rudokopa v Idriji interesiran na stvari — neizogibno, da se Idrija zveže s kako železnico.

Opetovano sem že v tej zbornici opisoval in pojasnjeval razmere v idrijskem rudniku ter naglašal, da se vsako leto nahaja ta državni rudokop, ki je najbolj dobičkanosen med vsemi državnimi rudniki in je ogromne važnosti, v nevarnosti, da bi moral ustaviti obrat, ker je zveza z ostalim svetom vsako leto vsaj nekaj dni pretrgana; Idrijo namreč veže z ostalim svetom samo ozka, slabo vzdrževana in snežnim zametom izpostavljena deželna cesta.

Ako opozarjam — kar sem že tukaj omenjal — da je rudarsko ravnateljstvo samo lansko

Moč spomina. Dalje.

Barbki se je že toliko danilo v duši, da je slutila, kam meri gospod Jožef s takim govorjenjem, a njeno srce ni bilo dostopno ligvorjanstvu, in svetohlinski podlosti. Zato se ji je vedno bolj studilo življenje v župnišču in raje bi ga zapustila danes kakor jutri.

Toda druge žalostne razmere in okoliščine so jo silile, da se je vdala v svojo usodo ter ostala na svojem mestu, čeprav ji je prevarjeno srce krvavelo na skrivnem in njeno lepo oko točilo vroče solze grenkega spoznanja.

Gospod Jožef je storil vse, da bi jo potolažil. Barbka pa je sedaj na skrivnem ljubila tistega dijaka, ki ji je med lanskimi počitnicami pisal tako lepa in prisrčna pisma, letos pa ji je poslal po nadržiteljevi Marijanici zadnje pismo, v katerem se od nje poslavlja za vselej zaradi tega, ker je postala žrtev brezvestnega zapeljivca.

Pismo je skrbno shranila, In odslej je

leto naročilo 400 vagonov premoga, ako se pomisli, da se ta premog mora na postaji južne železnice izložiti ter se po tej cesti naprej prevažati, lahko si mislimo, v kakšnem stanju mora biti cesta, po kateri se razvija tudi ves ostali promet z Idrijo.

To je tedaj nevarnost za idrijski državni rudnik, pa tudi dohodki rudnika se zdato znižujejo, ker požre voznina mnogo čistega dobička. Idrija se mora tedaj, menim, spraviti k železnici in to kakor brž mogoče.

Odločno pa bi morali s stališča dežele nastopiti proti poskusu, da bi se Idrija zvezala z novimi železnicami v Sv. Luciji, da bi se namreč železnica od Sv. Lucije vpeljala v Idrijo, ker bi se s tem idrijski okraj s svojo daljšo okolico deželi Kranjski popolnoma od-tujil ter bi se promet izvajal na Primorsko. kakor imamo že podobno razmerje v Vipavski dolini. Pa ne samo ta okolščina, temuč tudi oziri na državno varnost govore proti temu, da bi se napravila samo ta zveza.

Stvar bi po mojem mnenju tudi strate-gično ne bila brez pomisleka. S tem bi se omogočil vpad v deželo, nikakor pa ne izhod iz dežele, ker bi Idrija ne bila zvezana z no-tranjo deželo.

Toda zveza in dogradba obeh prog, do-vedba proge iz Hotedršice v Idrijo in ven v Sv. Lucijo k bohinjki železnici bi bila z go-spodarskega in strate-gičnega stališča najda-lekosežnejšega pomena. Cela Avstrija je do dogotovitve alpskih železnic zvezana s Trstom in državno mejo edinole po južni železnici z njenimi mnogimi nevarnimi kraji.

Konec prih.

Dopisi.

Z Bleda. Še par mesecev in železnica bo drdrala mimo našega jezera proti Bohinju. Kolodvor v Zaki se dokončuje, pragovi se stavijo in upati je, da bo vse jeseni gotovo. Tudi privatni podjetniki hite z delom. Hotel župana Peternela že gleda iz tal. Vse po-pravlja in dela pota, ki bodo vodila do nje-gove gostilne, napravil je záse vodovod in vse potrebno storil, da bo čedno in moderno opravljeno. Pa ljudje so zavidni! Ne privoščijo mu zaslužka. Pravijo, naj kot župan skrbi za Bled, ne za Zako. Skrbi jih, kje jemlje denar za stavbo, koliko bo napravil dolga i. t. d. Kaj jim je to mar? Vsak naj pometa pred svojim pragom! Če si prijatelj stavi hišo, mu tega ne zavidaj. Svetujem ti: Enako si ti zidaj!

vedno le z žalostjo premisljevala o svoji iz-gubljeni sreči.

Nato so se vrtili pred njenimi dušnimi očmi razni, še drugi nadaljni prizori, ki jih je doživela v župnišču. Pršla ji je pred oči razjasnitev skrivnostne knjige, razni nastopi kuharice Neže, kapelana Pavla i. t. d.

Vsi ti prizori so bili zanjo silno žalostni, ker so kazali le izprijenost in propalost go-tovih ljudi, ki so razen drugih žrtev tudi njo neusmiljeno potegnili v vrtince življenja ter jo grdo osleparili za njeno srečo.

Priplaval ji je pred oči še zadnji naj-mučnejši prizor v župnišču. Gospod Jožef je nenadoma hudo zbolel za pljučnico. Iz mesta je pršla k njemu usmiljenka za strežnico. Barbka pa med boleznijo ni več smela priti pred njegove oči.

Iz Gorij. Slavnost bralnega društva se je pri srednji udeležbi raznih društev iz Ljub-ljane, Jesenic in od drugod končala. Libe-ralcev ni bilo zraven. Pač, nekaj jih je bilo. Enega imenuje «Slovenčev» poročevalec. Ne more in ne sme ga prezreti, ker so njegove zasluge za naše bralno društvo preveč oči-vidne. A ščiplje ga, kadar ga omenja. Dru-gega kar izpusti. To je najlažje, dasi bi bil zaslužil za svoj trud kot desetletni tajnik, bla-gajnik in tudi društveni predsednik, vsaj en časten kotichek, četudi na zadnjem mestu. Na-mesto njega pa omenja nekoga drugega, čegar zasluge za društvo so zapisane na praznem, nepopisanem listu papirja v spo-minski knjigi. — Sklep veselice je bil napo-vedan v Spodnjih Gorjah pri V. Janu. Ta je čakal in čakal, postavil mlaje, napravil napise, prižgal lampjone in pogrnil mize za ve-čerjo, pa ni jih bilo od nikoder. Pri Omružu so jeli in pili, peli in godli, nanj pa pozabili. Mož ima občutno škodo. Prav se mu godi! Zakaj pa vse verjame, kar se mu obljudi. Sliši se, da je poslal že primerno zahvalo na pristojno mesto za tako za nos-vođenje.

Iz Kamnika. Telovadno društvo Sokol v Kamniku priredi veliko vrtno veselico z javno telovadbo v nedeljo dne 9. julija 1905 na vrtu in v prostozih gosp. Petra Žerovnika po domače pri Winklerju na Vrhpolju. Iz po-sebne prijaznosti sodeluje prvo slov. pevsko društvo «Lira» in mestna godba kamniška. Vspored: Vaje na orodju, proste vaje, petje, korijandoli korzo, plez, srečolov. Dobitki za srečolov se hvaležno sprejemajo. Vstopnina 40 vin. za osebo, otroci v spremstvu staršev prosti. Preplačila se hvaležno sprejmejo. Odhod iz Kamnika z godbo na čelu takoj po prihodu ljubljanskega vlaka. Začetek veselice ob 1/4 5. uri popoldne. Veselični prostor je oddaljen od Kamnika 10 minut. V slučaju neugodnega vremena preloži se veselica na nedoločen čas.

Blejske novice.

— Katoliška usmiljenost. Ni še minul teden, odkar je sodišče obsodilo žup-nika Oblaka zaradi klofut v jako občutno kazen, te dni pa je zopet pokazal, da je «vreden» namestnik Kristusov. V petek zvečer je namreč utonil v jezeru nek delavec od železnice. Občinska uprava je takoj poskrbela, da so ga šli še tisto noč iskat in so ga tudi dobili. Stražnik je šel po ključe od mrtvaš-nice k mežnarju, a župnik Oblak ni dal zvo-niti drugi dan, kakor se pač more zahtevati

Bolezen se mu je vidno hujsala in, ko so mu bile ure štete, je poslal usmiljenko za trenutek v cerkev, da bi ondi molila zanj, pred-se pa je dal poklicati Barbko. Ko je ta pršla, ji pravi s slabim, komaj slišnim glasom: «Barbka, umreti bom moral. Tu pod mojim zglavjem je mala knjizica; prosim, vzemi mi jo ven!»

Barbka uboga, župnik pa nadaljuje: «To je hranilnična knjizica, ki naj bo tvoja. Dvigni nanjo naloženi denar ter si poišči kako po-steno službo v kakem drugem kraju!»

Barbka bi najraje vrgla knjizico njemu v obraz ter mu v krepkih izrazih povedala svoje mnenje; ali kaj bi ji sedaj vse to pomagalo?!

Dalje prih.

— seveda delavec ni imel denarja. V torek ob 7. uri naj bi se ponesrečenca pokopalo, a ob 10. uri šele je prišel mežnar v ob-činsko pisarno in zahteval mož, ki naj bi re-veža zagrebl. Ali ni to brezsrčno? Če umrje kak bogataš — leta Govekarjev Janez kakor nor okoli, ker ve, da bo «kšeft», a reveža, za katerega bo tako plačalo podjetje ali pa občina, pusti ležati v tej vročini kakor po-ginelega psa.

— V «Slovencu» bodri nekdo, naj ka-žejo domačini proti tujcem slovansko misljenje, a župnik Oblak je vložil občinskemu odboru samonemški pisano vlogo zaradi 72.000 kron, ki naj jih plača občina za cerkev. — Res lepa doslednost!

— Nek tukajšnji brivec, ki hoče baje posnemati ta lep vzgled, je celo napisal na svoje reklamne table ogrski napis, na katerih ni prostora za slovansčino.

— Pri grajščini je nek oskrbnik, ki strastno dela zoper občino in domačine. Tam naj vpraša dopisnik «Slovenca», zakaj je pustil Muhr zasuti baronu Schweglu toliko jezera, občini pa ni dovolil zabiti par kolov, da bi se napravilo na srenjskem svetu ladišče! Ta gospod, katerega je jako laskavo pozdravil «Grazer Tagblatt», je tudi preskrbel, da se je «Die deutsche Kolonie», kakor je pisal «Grazer Tagblatt», pomnožila za enega moža s tem, da je spravil iz službe pri Muhru vrt-narja, ki je zaveden Čeh in na njegovo mesto dobil Nemca.

— Na vse te žalostne novice se eno veselo. V Ribnem se bo vgnezdil sedaj brat našega gospoda Janeza. Ribljani menda kar veselja poskakujejo in ga kar ne morejo pričakati. Mi jim veselje privoščimo. Zdaj bo šlo vsaj vse v en varžet in če je novi župnik tako podjeten ko naš, potem imajo v Ribnem gotovo kmalu še veliko lepšo cerkev in še bolj prazne žepe in še veliko več dolga, kakor pa pri nas na Bledu, ki bomo morali dati 72.000 kron za cerkev, a za šolo ni toliko, da bi se kupila lesena poletna okna, ampak imamo še vedno dvojna steklena, kakor pozimi!

Tedenski politični pregled.

Kvotno razmerje je prenehalo s 1. ju-lijem t. l. med Avstrijo in Ogrsko. Dne 30. junija je namreč pretekla doba doseganju dogovoru glede prispevkov obeh državnih polovic v skupne državne svrhe. Brezzakonito razmerje je zakrivil baron Fejervary, ki je odgodil državni zbor, predno je mogel voliti kvotno deputacijo. Sicer se pa razmerje de-jansko ne izpremeni. Namesto zakonito dolo-čene kvote bosta Avstrija in Ogrska plačevali posojila, za kar si dobita naknadno odobrenje.

Slovanske vzporednice v Šleziji. Nemci so pričeli odločno gonjo sploh proti slovanskim učiteljskim vzporednicam v Šleziji, dasi se premeste češke vzporednice iz Opave v Poljsko Ostravo. Nemci zahtevajo popolno odpravo slovanskih vzporednic v Šleziji.

Zarota ruskih gardnih častnikov. V Petrogradu so odkrili zaroto med gardnimi častniki. Zarotniki so nameravali pomoriti vse velike kneze. Velikega kneza Vladimirja so nameravali povabiti na pojedino, kjer bi ga bili umorili. Zapri so veliko gardnih čast-nikov, ki spadajo med najvišje sloje.

Dogodki v Lodzu na Ruskem. Delavci so ustavili kočijo, v kateri se je peljal ko-

zaski general Marmusov. Generala so potegnili iz kočije in ga zabodli na cesti. Napadalcii so pobegnili. Marmusov je ukazal kozakom streljati na neoboroženo množico in pleniti Na tisoče delavcev stavyka na Rusko-Poljskem. Načelnika Besarabskega orožništva, generala Cernluckega, so našli mrtvega v stanovanju.

Punti v Rusiji. V Varšavi se je vršilo mnogo nemirov. Vojaštvo je moralo rabiti orožje. Več oseb je bilo ubitih in ranjenih. — Na oklopnici «Potemkin» so se uprli mornarji. Pršli so z rdečo zastavo pred Odeso, na južni obali Rusije ležeče trgovsko mesto. Na ladji so bili poklani vsi častniki ladje ter vrženi v morje, le one so pustili, kateri so se izkazali sporazumnim z mornarji. Proti večeru se je začela bitka po ulicah. Brzjavke poročajo, da so v luki pred Odeso grozna opustošenja. Štiri ruske ladje so zgorele. Več poslopj v mestu so vstasi zažgali. Pisarne, skladišča blaga in druge stavbe so vse požgane, oropane ter popolnoma uničene. Za več milijonov rubljev blaga je druhal odnesla. Kolodvore je zasedlo vojaštvo, ker uporniki groze, da jih bodo z dinamitom razstrelili v zrak. Iz Sebastopola so odplule v Odeso štiri oklopnice, ena križarka in več torpedovk, da vjamejo «Potemkina» in uporne mornarje. Admiral pa ni hotel s silo kaznovati upornikov; zato ni hotel streljati na «Potemkina», ampak se je vrnil v Sebastopol. Pri tem pa se mu je uprla celo ena štirih ladij ter prestopila k ustašem, namreč oklopnica «Pobijedonoscev». Mornarji so častnike poprej deloma pomorili, deloma povezali, in je poveljstvo na ladji prevzel eden mornarjev. «Potemkin» je odplul na rumunsko obalo, pred pomorsko mesto Konstanza, kjer se je usidral. S seboj ima eno torpedovko. — V Libavi je bila velika zarota mornarjev, katero so zdaj zadušili. Vstaski mornarji so poškodovali vojašnice ter pretepli častnike. Uradno poročajo iz Libave, da so se uprli vsi libavski mornarji. V boju je padlo 325 oseb.

Novičar.

Odkritje žumrovega nagrobnega spomenika na tukajšnjem pokopališču se vrši v soboto, dne 15. t. m. popoldne ob polsestih s sledečim sporedom: 1.) Dav. Jenko: «Molitev»; 2.) Nagrobni govor, govori učitelj g. E. Gangl; 3.) Iv. pl. Zajc: «Nad grobom». Pevske točke preskrbi učiteljstvo kranjskega šolskega okraja.

Langobardsko grobišče v Lajhu. Počasni preobrat narodov iz dobe preseljevanja iz paganskega mišljenja h krščanskemu nazaranju se opazuje na kranjskem groblju tudi v rabi rakev. Izza časa vladanja Karolinov, je pričela prevladovati zahteva cerkve, vsled katere se je polagoma opuščal starodavni način pokopa, po katerem so mrtvecem prilagali okras in druge priljubljene reči, katere bi se utegnil rabiti v življenju na drugem svetu, katero so si predstavljali kot nadaljevanje sedanjega. S prodiranjem krščanske misli izginjajo iz grobov priložki in mrliče so pokopavali v lesenih rakvah, katerih ostanki so se včasih dobro ohranili. Iz takih grobov izginjajo tudi svinjski zobovi, kateri so kot (prastari) amuleti — v navadi že pri prebivalcih stavb na kolih — nahajajo zelo pogosto v grobovih poleg rudečila, s katerim so imeli navado barvati si lase. Sicer pa se vedno prevladujejo grobovi s priložki. Poleg raznih korald se je dobila prekrasna zapona

s peterimi roglji iz srebra in pozlačena, okrašena z niello ornamentiko; od drugih podobnih zapon se razlikuje po izbočenem srednjem delu. Zapone so bile zopet pogoste; nekatere so bile zelo masivne in velike, zlasti ena bronasta in srebrna. Ženski mrlič št. 147 je imel na levi roki ličen bronast prstan s širokim robom; zopet drugi so imeli med raznim železnim in bronastim okrasjem stari denar, katerega je pokrivala debela patina. Groba št. 156 in 160 sta imela nože v usnjenih nožnicah, katere so bile obite z bronastimi bučkami in mrlič groba 160 je imel ob kolenih zelo lično izdelane srebrne in pozlačene zapone posebne oblike. Osti pušice, manjši noži, železni in srebrni okovi in prazgodovinska zapona, so izpolnjevali ostalo okrasje. — Doseđaj je bilo odkritih 162 grobov.

Matura na tukajšnji gimnaziji se prične v ponedeljek dne 17. t. m.

Neznosna vročina je, kakor povsod, pritiskala tudi na Gorenjskem koncem preteklega in do četrtega tega tedna. Višek je doseglja v ponedeljek, dne 3. t. m.; toplomer je kazal v sencí + 35° 2' C.! V kranjski lekarni, kjer zapisujejo dnevno temperaturo že skozi 35 let, še niso imeli prilike, zabeležiti tako visoke številke. Običajni «najstarejši ljudje», ki se seveda ne vedo spominjati tako hude vročine, so prišli zopet na svoj račun. V ponedeljek proti večeru je sicer močan piš nekoliko shladil temperaturo, a drugi dan se je spet pojavila neprijetna soparica. Slednjič je v četrtek na večer močan vihar z obilnim dežjem očistil in prijetno shladil ozračje. — Šolska oblast je vsled neznosne vročine odredila, da se vrši na ljudskih šolah pouk le dopoldne.

Požar. V noči dne 4. julija je nastal ob 12 1/4. uri v delavnici za parkete, ki je last g. Edvarda Šimnica, ogenj, ki bi se bil lahko razširil na sosednje tovarne za usnje, da ni prispelo pravočasno na lice mesta prostovoljno gasilno društvo. Vsled hitrega in požrtvovalnega nastopa taistega, je bil ogenj v kratkem omejen na goreči predmet, vkljub temu pa je bila nevarnost še vedno velika, ker se je nahajalo v kotlu za bencin kakih 20 kg bencina, toda tudi to se je posrečilo preprečiti. Škoda, ki še ni cenjena, znaša kaceh 4000 kron. Posebno pohvalno nam je omeniti dijake, ki so pomagali goniti brizgalno, tudi višje gospode smo opazili med njimi; bilo je med gledalci, katerih se je nabrala velika množica, še dosti taceh, ki bi bili lahko pomagali. Tudi gasilno društvo iz Stražišča je prihitelo na na pomoč ob dveh ponoči.

Prememba posesti. Gospod Ivan Bedenk, je prodal svojo hišo št. 102 v Kranju g. Pavlu Bizjaku, knjigovezu, za 16.600 kron.

Meščanska godba sodeluje v nedeljo dne 16. t. m. pri Prešernovi slavnosti v Ljubljani in koncentrira z ljubljansko društveno godbo v «Zvezdi». Nastop godbe v slovenski centrali pri tej narodni slavnosti je gotovo toliko za godbo, kolikor za naše mesto jako časten. — Častitamo godbenemu odboru in gg. izvršujočim članom in kličemo «Letako naprej!»

Letoviščarji že prihajajo v naše mesto in okolico. V ponedeljek dne 10. t. m. dospe na dvamesečno bivanje gospod Ivan Milič c. kr. generalni komisar vojne mornarice, z rodbino iz Pulja.

Odbor meščanske godbe razpošilja cenjenim someščanom povabila za pristop kot podporni član. Doseđanji uspeh je sicer jako

neznaten, vendar upa odbor, da se bodoje cenjeni someščani povabilu v obilnejšem številu odzvali, kajti le v tem slučajju je nadaljni obstoj godbe zagotovljen.

Ne zanašajte se na uro v zvoniku mestne cerkve! Ljudje se zelo pritožujejo, da so zamudili vlak in s tem parkrat zelo važne opravke, ker so se ravnali po uri v zvoniku mestne cerkve. In res, že dlje časa je ta ura včasih za 10 minut zađaj, včasih spredaj, nikdar pa ne kaže enako z železnisko. To je že pravi škandal! Zakaj pa je vendar ta ura na zvoniku? Če ni za občinstvo, da bi se ravnalo po njej, in sicer pravilno, dol žnjo! Gospodine Koblar, al' spite, al' čujete?

Tombole s 50 dobitki priredi v nedeljo, dne 9. julija t. l. prostovoljno gasilno društvo v Kranju. Začetek ob 3. uri popoldne. Ob 7. uri zvečer vrši se na vrtu gosp. Petra Mayrja koncert, pri katerem svira domača meščanska godba. Vstopnina k koncertu 40 vin., za rodbino več oseb 1 K. — Preplačila se na korist blagajni hvaležno sprjmo. K najmnogobrojnejši udeležbi vabi najljudnejše odbor.

Psički lajajo . . . V Kranju živi med nami nekaj Nemcev, ki so vse časti, miroljubni in tolerantni ljudje. Prilagodili so se našim razmeram, govore slovenski jezik, spoštujejo nas, zabavajo se z nami, ne izzivajo nikogar, tako da nikdar ne pride tudi do najmanjšega narodnostnega prepira. In to je tudi popolnoma pravilno. Ne delajo pa tako trije fantiči: dva silno domišljava geometrova sinova, ki sta pa — kar bodi pribito — odvisna še od svojega očeta, in pa za ušesi še ves zeleni davčni praktikantek Cerkovnik. Ta troperesna deteljica tiči vedno glave skupaj, sviga venomer po cesti, se nastavlja ljudem, zvečer kriči po trgu nemško-nacionalne pesmi, se navdušuje za blaženo mater Germanijo, pozno ponoči razsaja po raznih gostilnah ter kavarnah in ostentativno izziva, draži in napada povsem mirne ljudi. Tako je bilo tudi minuli ponedeljek v tukajšnji kavarni Jägrovi. V Kranju, v našem narodnem Kranju, nismo vajeni, da bi nas kdo izzival in blatil, najmanj pa kak smrkavi mladič. Enkrat za vselej bodi povedano, da znajo pri najmanjšem izzivanju leteti na cesto, pa najhoto kak mlečnozobi da v čni praktikantek Cerkovnik ali pa kaka «Wir Deutsche» — sinova Preisingerjeva. Naravnost škandal je, da dopuste tako pobalinsko izzivanje naši narodni gostilničarji in kavarnarji. Z mokro cunjjo naj napode, kadar se prikažejo, ta Švabčeta, ki hočejo norca briti iz Slovencev, med katerimi žive. Punktum!

O radovljiški podružnici slovenskega planinskega društva. «Planinski Vestnik» piše: Zaznamenovanje potov vrlo napreduje. Prenovila se je markacija na poti z Otoč na Dobravo in v Kropo, kjer je g. Filip Pogačnik dal tudi prebarvati napisne tablice. Postavile se bodo nove lične in večje tablice na poti z blejskega mostu v Radovljico, potem z Brezji preko Mošenj v Radovljico, nadalje blizu radovljiškega kolodvora za pot na Kamno gorico čez most planinske podružnice. Na novo se je zaznamenovala pot iz Begunj na krasno razgledišče pri Sv. Petru in še naprej proti vrhu Poljske planine. Istotako se je na novo zaznamenovala pot iz Žirovnice mimo Brega na Zasip in odtod na Bled. — G. dr. Andrejka je našel v Završnici veliko jamo, ki ima razen naravnih krasot tudi zgodovinski pomen, ker

so se tam nekaj skrivali domačini v turskih vojskah Pot do te jame se bode uravnala in zaznamenovala. Podružnica je napravila dosedaj tri izlete: do Tomčeve kočice na Begunjski, na Poljsko planino nad Sv. Petrom pri Begunjah in mimo Podkorena na Kranjski vrh, odtod v Podkloster in v Ziljsko Bistrico na narodni ples.

Velikanska slavnost v Radovljici v korist družbi sv. Cirila in Metoda, se vrši v nedeljo, dne 9. julija, z začetkom ob 4. uri popoldne. Program obsežen, nebroj prekrasnih dobitkov, za izborna pijačo in jedila v polni meri preskrbljene, ples, umetni ogenj, dve godbi i. t. d., i. t. d. Vabimo uljudno na to veselico vsakega rodoljuba ter zatrjujemo, da ne bode nikomur žal, ako se bode odzval svoji narodni dolžnosti. Toraj na mnogobrojno in gotovo svidenje v Radovljici!

Veselični odbor.

Zborovanje zveze slovenskih pevskih društev se vrši v nedeljo ob treh popoldne v prostorih «Glasbene Matice». Zvečer pa je na čast skupščinarjem ob osmih velikih koncertih, katerega izvršujejo vsa štiri ljubljanska pevska društva.

Blagoslovljenje zastave prostovoljnega gasilnega društva v Lesah pri Trzinu se vrši v nedeljo dne 16. julija 1905.

Župnija Ribno je podeljena kapelanu v Šenčurju, g. Valentinu Oblaku.

Na Bled je prišel feldečajmajster baron Beck, šef generalnega štaba.

V Trbižu je vsled solnčarice umrl kučar Anzengruber iz dunajskega brzovlaka. Zapustil je vdovo in dva otročiča.

* * *

Teža vladarskih kron. Izmed vseh evropskih kron je najlažja krona, ki je napravljena za vsakokratno angleško kraljico. Težka je samo poldrugi funt, a je vredna šest in pol milijona kron. Dve drugi lahki kroni sta v vatikanski zakladnici. Eno izmed teh je cesar Napoleon poklonil papežu Piju VII., v njej je največji smaragd sveta. Ta krona je vredna kakih 9 milijonov. Druga krona je dar španske kraljice Izabele papežu Piju IX. ter je vredna nad štiri milijone. Vsaka teh kron tehta približno tri funte.

Higijena v rodbini. Vesela resnica je, da občinstvo čimdalje bolj vposteva svarila, ki izhajajo od najznamenitejših zdravnikov proti alkoholu in vsem pijačam, dražejim živalce. K poslednjim je šteti, kakor znano, zrnato kavo, ki se ne bi je smela navaditi zlasti naša dorastajoča mladina. V prid vsake rodbine se je tudi v poslednjem desetletju izvršila nekakšna izpremenba v navadi in provzročila jo je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava, ki ji posebno Kathreiner-Kneippovo proizvajanje daje okus in vonj zrnate kave. Zaradi te prednosti v okusu, vzorno združene s tako dragocenimi, zdravstvenimi lastnostmi sladovini, je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava še izza petnajst let najbolj priljubljena kavina pijača. Da si pa vsakdo zagotovi prednosti te rodbinske kave, ki speši zdravje, opozarjamo na to, da se pristna Kathreinerjeva Kneippova sladna kava prodaja samo v izvornih zavojih z imenom «Kathreiner» in s sliko župnika Kneippa kot z varstveno znakom. Vsi posnemki, ki jih pogostoma odtehtavajo odprto, so vedno le preprosto oprazen ječmen ali celo oprazena rž; to dvoje pa glede ukusa ne more nikoli ustrezati zahtevam, ki jih upravičeno imamo do nadomestka kavine pijače.

Gospodarstvo.

Tržno gibanje.

Nepretirana mlačnost na žitnem trgu, ki smo jo imeli nekaj tednov zaporedoma, pretila je poljedelcu, da mu razvrednosti ves trud in vse pridelke ravno ob času, ko mu je omogočeno s kolikortolično letino zaslužiti saj skromni vsakdanji kruh ob času slabe letine, nima ničesar prodati, k večjem mora se sam kupovati po izredno visokih cenah. Mlačnost je bila tako intenzivna, da smo se z gotovostjo nadejali že cen, ki nikakor ne krijejo investiranega blaga in delavskih stroškov — kje še le naj bi poljedelec spravil kak dobiček. Ta pritisk na cene je temeljil na baje izborni vspevajočih žitih vseh povsod, potrdila pa so to v drugi polovici junija še statistična poročila Avstrije in Ogrske, kar pride pri nas v prvi vrsti v poštev. Preteklo pa je samo par dni po teh izkazih, ko se je tendenca naenkrat spremenila in krenila na nasprotno pot — k poviškom toli nisko padlih cen.

Prej vedno se glaseča poročila o ugodno učinkujočem vremenu na rast žitnih rastlin so vedela hipoma zopet poročati, da ni vse tako lepo, kakor se slika, da preti rja, da so žita preležana, da so napravile nevitne mnogo škodo, nekod, da je bilo preveč deževno, drugod zopet, da je trajala in še traja predolga vročina in suša. Jednega in drugega seveda danes ni mogoče podrobno določiti, dejstvo pa je, da so zgornji vzroki spojeni še z neugodnimi poročili in višjimi cenami inozemstva ter s komplikacijami na političnem polju — obrnili tendenco navzgor. Če bo to trajalo dalje ali manj časa, danes ni mogoče trditi, vsekako pa ima vsaj to eno dobroto, da je žito postalo saj zopet vredno nekega denarja.

Pšenica je grozila zgubiti domalega vsa vrednost. Dve tretjini junija je odnehavala dan za dnem — v zadnjih pa se je dokaj mogočno ojačila in naznanja še vedno boljše cene. Zaloge starega blaga niso nikakor velike, vrste so že popolnoma pošle, z drugimi so imetelji silno skromni in dejansko dosežajo dan za dnem boljše cene, dočim se mlini zlagajo le iz rok do ust. Če bi slednji potisnili z vprašanji na trg v njim lastnej obsežnosti, dvigala bi se vrednost še v večjih skokih.

Koruza je se vedno izredno draga. Ogrsko blago, katerega je bilo zelo malo, in do zadnjega časa konveniralo k nam. Ker pa je do zadnjih dni za nekaj časa izostala inozemska koruza, smo si morali pomagati z ogrsko in jo plačevali skoraj po ceni, kakor pšenico. V zadnjih dneh je dospelo nekaj ameriške nove koruze v Reko, ki pa ne zadostja potrebam, vsled tega je tudi ta še zelo draga. Šele, če pride inozemskega blaga v večji množini in v zdraveji kakovosti nižjih, vendar pa ne normalnih cen.

Oves se giblje večinoma z nespremenjenimi cenami. Sem pa tje odneha normalni konzum, provzroči manjši odnehljaj, vendar pa je popust celega mesca le nezaten, ako upoštevamo visoko ceno ovsca.

Moka gre roko v roki s pšenico in naznanja v zadnjih dneh poviške. Belo blago ima nekam dovoljen konzum, preostajajo pa mlinom temne vrste, katerih se znebljajo z večjimi popusti na dnevni ceni.

Spirit je ostajal nekam zanemarjen in in je dovoljeval nižje cene. Opomogel pa si je v zadnjih štirinajstih dneh in zahteva danes do 2 kroni več.

Sladkor že trpi pomanjkanje nekterih vrst, kar se utegne vsled bližnje sezone še poojstriti. Posledice temu morejo biti poviški, to tembolj, ker novo blago še ne pride tako kmalu na trg.

Riž je tendiral nekaj časa nespremenjeno, opažati pa je v zadnjem času, da nagiba kvisku.

Petrolej ne zaznamuje sprememb in tendira mirno in nespremenjeno.

Kava je posebno za lepe vrste težko in po visokih cenah dobavna, novo blago pa še ni dospelo.

* * *

Tedenski sejm v Kranju dne 3. t. m.

Prignalo se je 203 glave goveje živine, 11 telet, 86 prašičev, — ovac, — koz, — bus, 50 kg pšenice K 9.—, prosa K 10.50, rž K 8.—, oves K 7.50, ajda K 8.—.

Oklic.

Št. 16.915.

Dne 8. junija t. l. je nastal v Dolenji Vasi pri Naklem požar, kateri je v kratkem času uničil 4 hiše z gospodarskimi poslojji.

Med prebivalci teh hiš vlada največja beda, ker niso le brez stanovišča, ampak jim je ogenj uničil skoro vse imetje.

Škoda znaša približno 16.000 K, zavarovalnina pa skupaj samo 3400 K.

Gospod župan občine Naklo je sicer že razpisal sklad milih darov v okolišču občine, ker pa je na razpolago premalo pomočkov, da bi se pokrila škoda, zato je v tem primeru poziv na milosrčnost prebivalcev celega političnega okraja Kranj še prav upravičen.

Potemtakem se torej razpisuje sklad milih darov za pogorelee v Dolenji Vasi po vsem političnem okraju Kranj.

Pri tem smem izreči nado, da se prav mnogo milosrčnih prebivalcev odzove temu oklicu, in da prispevki po svojih močeh olajšajo hudo bedo, v katero je prizadete pogorelee pahnila požarna nesreča.

Darovi se bodo pobirali pri podpisnem c. kr. okrajnem glavarstvu, pri županstvih in pri župnih uradih.

C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, dne 5. julija 1905.

Za c. kr. okrajnega glavarja:

Schönberger s. r.

Lepo posestvo naprodaj.

Hiša z velikim vrtom; do deset oralov obsejanih njiv; do devet oralov gozdov in sicer: eden zasajen s hrasti, premiran; dva takoj zraven, eden z doraslim drevjem: hrastovino in smrekami; drugi z manjšim drevjem in košnjo; dva gozda v bragu in sicer eden z listnatim drevjem in smrekovino, drugi pa se zarašča. — V vasi luža, ki da do 30 voz ledu in v treh letih do 50 voz glin.

Javna prostovoljna dražba 12. t. m. dopoldne v Cerkljah pri Kranju.

108—1

Josip Barle
posestnik.

Hiša v Čirčah števil. 18

109—1

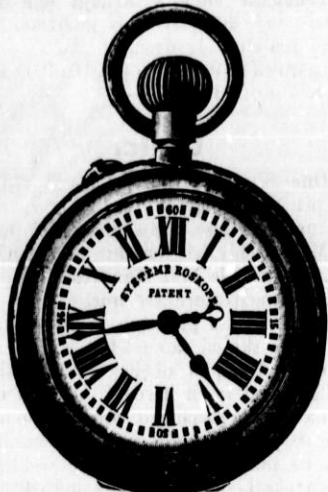
še skoro nova, z opeko krita, 24 metrov dolga, z zidanim podom in obokanim hlevom, 6 mernikov posevke, z vrtom pri in poleg hiše, se **prostovoljno proda** za 2700 gl.

Več se izve pri Janezu Kodranu, posestniku v Čirčah.

H. Suttner

urar v Kranju

priporoča svojo izborno zalogo ur, zlatine in srebrnine po najnižjih cenah. Ceniki zastonj in poštnine prosto. Razpošilja se na vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf, železničarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino koleseje. Pokrov stanovitno bel. glid. 8-75, najfinejša znamka, glid. 6-50. 114-52

Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vravnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah.

Plombe v zlatu, porocelanu, amalgamu in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialista. Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

V najem se odda takoj velika VINSKA KLET

v katero gre 3 do 4 vagone vina, na jako pripravnem prostoru za razkladanje. Ta klet je poletu mrzla, pozimi gorka, ker je v zemlji. V klet vodi le ena sama stopnica.

Prodaj tudi še več travnikov za košnjo.
Frano Kuralt p. d. Jelen v Kranju.

Zastopnik:

FR. SEUNIG, Ljubljana, Dunajska cesta 31 (zraven šrange).

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 98-3

prva in največja tovarna
peči in glinastih izdelkov

Avgust Dreise

v Ljubljani.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Specijaliteti: 103-55

valjični zastori (Rollbalken).

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-42

V najem se da ali pa tudi pod ugodnimi pogoji proda

v prijaznem kraju ob okrajni cesti ležeče in v prav dobrem stanju se nahajajoče

malo posestvo

z gostilno, lepim vrtom, kegljiščem in drugimi gospodarski poslopji, pol ure oddaljeno od železniške postaje.

Kje? pove upravnistvo «Gorenjca». 101-2

Hamburg-Amerika

94-5

Iz Ljubljane v

Novi York

z dobro prosto hrano.

Odhaja se iz Ljubljane vsak ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo 6 dni. Pojasnila po večkrat brezplačno.

Josip Pogačnik

krojaški mojster

Radovljica št. 41

Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico v izdelovanje vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in kolesarskih oblek

in ogrinjal ter havelokov. Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in poceni. Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro in natančno mero se jamči. Specialist v izdelovanju frakov in salonskih oblek. Istotam se dobe tudi vsakovrstni dežniki in solničniki najboljšega izdelka ter se sprejemajo tudi popravila. 80-6

Landaver

(angleškega izdelka), še v dobrem stanju, ki je veljal K 2600.—, se prodaja za K 1000.—.

Več se izve v upravnistvu «Gorenjca». 102-1

Dobro izurjena, solidna

prodajalka - računarica

se takoj sprejme.

Kje? pove upravnistvo «Gorenjca». 107-1

Imam v kleti

38-9

več sto hektolitrov

pristnega belega in črnega vina, nekaj fine rakije in brinjevca ter namiznega olja lastnega izdelka.

Vse solidno postavljeno tudi v moji posodi na tukajšnji državni kolodvor po primerno nizki ceni.

Ivan Pujman

posestnik in trgovec, Vodnjan-Dignano (Istra).

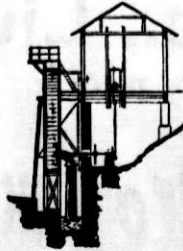
Seydlin

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Šavnika Kranju.

G. Tönnies

104-57

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v **Ljubljani** priporoča
kot posebnost **žage in vse**
stroje za obdelovanje lesa.
Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vratilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121-39

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Ljubljani g. A. Kališ, trafikar, Jurčičev
trg 3;

Škofji Loki g. M. Žigon, trafikar, glavni
trg;

Selcih nad Škofjo Loko g. Jos. Bernik,
posestnik in mizar;

Radovišci g. Oton Homann, glavna
trafikar;

Jesenicah g. Jakob Mesar, gostilni-
čar in posestnik;

Hrušci g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek,
trgovec;

Kamniku g. Marija Ažman, trafikar.

Najnovjše Bucherjeve

patentirane trombe

za gnojnico

priporoča 98-8

Trgovina z meša-
nim blagom Peter
Majdič „**MERKUR**“
v Kranju.

Izšla je

„Dobra kuharica“

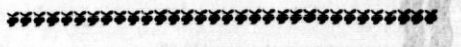
spisala Minka Vasičeva

v založništvu Lavosl. Schwentner-ja
v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po
pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za
pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhne,
ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno
v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakovega sta-
lišča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega
jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih ku-
har-kih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna
gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znane nemške kuharske knjige. 10-87

Naj-
boljša

Naj-
cenejša

kolesa

in šivalni stroji

se dobe pri

65-10

Lovrencu Rebolju v Kranju.

Jakob Perissini

vinotoč v Kranju

priporoča svoja izvrstna, vsakovrstna vina na drobno in na de-
belo, dalje špirta in vsakovrstnega žganja po primerno jako
nizkih cenah, kakor tudi **vinski kis** (jesih) liter po 16 vin. (8 kr.)

En poskus zadostuje za prepričanje.

Učenca

za špecerijsko trgovino se takoj sprejme.

Ponudbe pod „**F. D. Š.**“ naj se pošljejo na
upravištvo „Gorenjca“. 97-3

He, prijatelj! 27-30

Kje kupuješ to barvo? Kakor
razvidim, je jako dobra, krije ter
suši in se tudi veliko lahko z njo
pobarval!

Glej, glej! Ako greš v **Kranj**
od velike cerkve po glavnem trgu
proti Pungratu nasproti novo zidane
hiše gosp. Bedenka, pri

I. Wohlgemuthu

jo dobiš vsake vrste pravega
domačega izdelka, brez vsake zmesi
(Schwerspatt), kakor se nahaja v
nekaterih tovarniških barvah, tako
da delo lahko izvršiš lepo, dobro ter
poceni.

Le notri pojdi, ti žal ne bo,
akobi ti pale prav ne b'lo,
saj greš ven lahko.

Izšla je knjiga o

„Osebni dohodniki“

obsegajoča zakonska določila o osebno-
dohodninskem davku z obširnimi po-
jasnili, naknadnimi odloki in važnejši-
mi razsodbami upravnega sodišča glede
tega davka, kakor tudi razne vzorce
za napovedi, hišne izkaze i. t. d.

Uredil in sestavil **Valentin Žun**, c. kr. davčni
nadzornik.

Naročila se sprejemajo že sedaj pri za-
ložniku g. **Ivanu Pr. Lampretu**, tiskarju
v Kranju. Cena knjige K 1'20, s poš-
tino vred K 1'30.

Naprodaj

sta v Kranju na glavnem trgu
hiši št. 110 in 120

s pristavo zunaj mesta.

Proda se tudi posamezno.

105-2

Več pove upravištvo „Gorenjca“.

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana

opekarna in tovarna peči

ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani. — Te vrste strešniki so patentirani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentev: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola. — Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje. — Dalje priporočamo peči in štedilnike najfinejšega lastnega izdelka, kakor vse druge v stavbeno stroko spadajoče izdelke. — Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno. — Takojšnja in najzanesljivejša postrežba. — Sprejmo se zastopniki.

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špecialiteta: Gostilniški stoli.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 glid. naprej. Divan z okraski.

Špecialitete v nevestininih baiah. Veliki prostori, prtično in v I. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obešalnik, miza, stensko ogledalo.

97 - 57

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 glid.

Vizitnice in kvarte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad
119-53 ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT

Ustje
(Česko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)